

A tíz szűz példázata

Watchman Nee:

The King and the Kingdom of Heaven – A Study of Matthew [A Király és a Mennyek királysága – A Máté ev. elemzése] 360-377. old.

„Akkor hasonló lesz a mennyek országa [királyi uralma] tíz szűzhez, akik lámpáikat véve, kimentek a vőlegény elé. Öten pedig okosak voltak köztük, és öten bolondok. Bolondok, amennyiben lámpáikat vitték, és olajat nem vittek magukkal. Az okosok pedig vittek olajat edényeikben lámpáikhoz. Amint azonban a vőlegény késett, elálmosodtak mindnyájan, és elaludtak. De éjfélkor kiáltás támad: Ihol jön a vőlegény, jertek elébe! Akkor felkeltek mindnyájan azok a szűzek, és felkészítették lámpáikat. És a bolondok azt mondták az okosoknak: Adjatok nekünk a ti olajotokból, mert a mi lámpáink kialusznak. De feleltek az okosak, mondván: Nehogy se nekünk, se nektek ne legyen elég; hát menjetek el inkább az árusokhoz, és vegyetek magatoknak. Amíg pedig ők elmentek vásárolni, megjött a vőlegény; és akik készen voltak, bementek vele a lakodalomba, és bezáratott az ajtó. Utóbb aztán megjöttek a többi szűzek is, mondván: Uram, uram, nyisd meg nekünk! Ő pedig felelvén, azt mondta: Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket. Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát, melyben az Embernek Fia eljön. (Máté 25,1-13, Kecskeméthy ford.)

A példázatot hét részre oszthatjuk: (1) a tíz szűz felkél a vőlegény fogadására (1.vers); (2) a szűzek két különböző csoportja (2-4. vers); (3) hogyan jártak el a múltban és most (5-7. vers); (4) rájönnek, hogy valami hiányzik (8-9. vers); (5) nyilvánvaló lesz a különbség (10. vers); (6) a bolondok kérése (11-12. vers); és (7) a tanulság (13. vers).

Az 1. versben az „akkor” a *parúszia* [„jelenlét” – az Úr eljövételének és az elragadtatásnak az időszaka] idejére utal. Itt most nem a gyülekezetről, hanem a „menny királyi uralmáról” van szó. A menny királyi uralma Isten igazságosságának a hatóköre, az a szféra, ahol Isten kormányoz és uralkodik.

A „szűzek” a keresztényekre, a „vőlegény” pedig az Úrra utal.

A „tíz” az igében olyan szám, mely, mint látni fogjuk, egy egésznek a nagyobbik részét jelöli. A Bibliában összesen négy olyan szám van, mely a tökéletességet szimbolizálja: a három (az isteni tökéletesség); a hét (az idő tökéletessége, azaz ideig való tökéletesség); a tíz (az emberi tökéletesség); és a tizenkettő (a korszakok tökéletessége, örökkévaló tökéletesség). A Jelenések 21-ben minden kiemelt dologból tizenkettő van – kapu, gyöngy, apostolok neve, Izrael törzsei, drágakő, falmagasság [144 = 12²]. A 21. fejezet előtt mindenből hét van a Jelenések könyvében. A 21. fejezet témája, az új ég és új föld kezdetekor azonban már minden tizenkettő. Három az Isten száma és négy az ember száma. Három *meg* négy az hét (Isten száma meg az ember száma), melyet még fel lehet bontani, ezért szimbolizálja az ideig való tökéletességet. Háromszor négy az tizenkettő (Isten száma szorozva az ember számával), mely felbonthatatlan, és ezért az örökkévaló tökéletességet jelenti. A tíz egy kicsivel kevesebb, mint a tizenkettő tökéletessége. Ha hozzáadunk kettőt, az eredmény az örökkévaló tökéletesség száma lesz: ebben az összefüggésben vegyük észre, hogy a Máté 24-ben a malommal őrlő

két asszony az életben lévő hívőket jelképezi, míg a 25. fejezetben a tíz szűz az elhunyt hívőket („elálmósodtak mindnyájan, és elaludtak” – 5. vers).

A Bibliában a görög is és a héber is gyakran úgy használja a tizenkettőt, hogy tíz meg kettő: tíz a többség száma, kettő a maradék száma. Például: tíz báty és két öcs (1Móz 42,3-4); tíz kém meg Józsué és Káleb (4Móz 14,37-38); Ahijjá próféta tizenkét darabra szakítja az új köpenyét, és tíz darabban és két darabban adja át (1Királyok 11,29-31); valamint tíz tanítvány ellenkezik kettővel (Mt 20,24).

„Szüzek” – Egy példázatban nem vehetjük szó szerint a szüzesség kérdését. Ezek a szüzek minket szimbolizálnak, akik Krisztusban újjá lettünk teremtve. Ez a kép inkább az elrejtettségre utal, semmint az erkölcsi tisztaságra, hiszen férjes asszonyok is lehetnek erkölcsileg tiszták. Az a szó, hogy „szüzek” nem alkalmazható sem a zsidókra, sem a hitetlenekre; ez ugyanis egyedül a keresztényekre illik. E szüzek egyedüli célja, hogy lámpásaikkal elinduljanak a vőlegény fogadására.

A „lámpás” sok mindent jelenthet a Bibliában: (1) az Úr igéjét (Zsolt 119,105); (2) a prófétai ígét (2Péter 1,19); és (3) a keresztények látható bizonyosságát (Mt 5,14-16). Nem „gyertyáról” beszél, mert a gyertya a saját viaszát égeti ahhoz, hogy világítson, az olajat viszont kívülről öntik a lámpásba, hogy az világítson. A keresztényeken tehát annak kell látszania, hogy indulnak a vőlegénnyel való találkozásra – ahogyan a kenyértörésben nemcsak az Úr befejezett művére emlékezünk, hanem arra is, hogy eljövételének napja közel.

2-4. versek: A szüzek két csoportja. Sok kommentáríró véli úgy, hogy az öt bolond szűz a megtéretleneket jelöli, de ezt az értelmezést számos megingathatatlan érv cáfolja. Ezek közül most tizenötöt említünk meg, melyek egyben bizonyítják a bolond szüzek megtért voltát is:

(1) Ezek a bolondok mind az öten szüzek. Még a 11. versben is szüzeknek nevezi őket az Ige. Az Úr ezt az egész példázatban egyszer sem vitatja; épp ellenkezőleg, folyamatosan tényként ismeri el.

(2) A lámpásuk világít (8. vers). Ez a fény tartotta meg őket éjfélig, az pedig, hogy a lámpásaik „kialusznak” (tehát nem is „kialudtak”), azt mutatja, hogy a fényük még nem hunyt ki. Így lehetséges, hogy ezeknek a szüzeknek a bennük lakozó Szent Szellem által vannak „jó cselekedeteik”, és „mennyei Atyjukat dicsőítik” (Mt 5,16), csakhogy fényük most kialudni készül.

(3) Mindannyian elindulnak a vőlegény fogadására. Akinek nincs üdvössége, az soha nem fog a vőlegény fogadására indulni. Vajon a bűnözők is fáklyát gyűjtanak, és elindulnak a kormánycsapatokkal való találkozásra?

(4) „De éjfélkor kiáltás támad: Ihol jön a vőlegény, jertek elébe” – a kiáltás mind a tíz szűznek szól. Az arkangyal minden bizonnyal nem téved ilyesmiben, és az Úr sem használ egyetlen szót sem helytelenül.

(5) Olaj a lámpásaikban, még ha nyilvánvaló is, hogy az edényükben nincsen olaj. Az olaj a Szent Szellemet szimbolizálja, ezért a bolond szüzek csakis megtértek lehetnek.

(6) „Akkor felkeltek mindnyájan azok a szüzek” (7. vers). Ez arra az egy feltámadásra utal, amelyben mind a tízüknek része van. Jegyezzük meg ugyanis, hogy ezer év fogja elválasztani egymástól az üdvösséget nyert hívők és az üdvösséggel nem rendelkező hitetlenek feltámadását.

(7) Az öt okos szűz bemegy a vőlegénnyel (10. vers); ezután jönnek a bolond szüzek is (11. vers). Mindnyájan elragadtatnak a levegőégbe, csakhogy az utóbbi öt nem mehet be a menyegzőre.

(8) Az öt okos és az öt bolond szűz közötti különbség a viselkedésükben rejlik, nem pedig a természetükben – hiszen mindannyian szüzek, nincs szó arról, hogy egyik igaz lenne, másik hamis,

mert az egyedüli különbség köztük az, hogy okosak-e vagy bolondok. A bolondság nem jelenti azt, hogy valakinek nincs üdvössége.

(9) A bolondok lámpásai a vőlegény késése miatt alusznak ki (5. vers). Ha a vőlegény nem késne, akár ezek is éppúgy bemehetnének, mint az okosak.

(10) Az öt bolond az elejétől a végéig szűz (11. vers).

(11) „Vásároljatok magatoknak” (9. vers). Akinek nincs üdvössége, az nem „vásárolhat”, az csak „kérhet”, hiszen a kegyelem ingyen adatik. A „vásárlás” egyedül olyanoknak szólhat, akik már üdvösséget nyertek, mivel ez valamilyen árnak a megfizetését jelenti.

(12) Ha az öt bolond megtéretlen lenne, akkor e szerint a magyarázat szerint ez azt jelentené, hogy a haláluk után kapnak még egy lehetőséget a megtérésre, hiszen az okos szüzek azt tanácsolják nekik, hogy menjenek, és vegyenek olajat.

(13) Ha az öt bolond nincs megtérve, mondaná-e nekik az öt okos: „Nehogy se nekünk, se nektek ne legyen elég”? Ha ezek a bolondok ténylegesen megtéretlenek lennének, az öt okos nem kereshetne semmilyen kifogást; bármi áron segíteniük kellene nekik, hiszen hogyan nézhetnék tétlenül, hogy azok elvesznek?

(14) „Vigyázzatok ezért”, mondja az Úr (13. vers). Ahhoz, hogy valaki vigyázni tudjon, élet szükséges. Ha az öt bolondnak nem lenne üdvössége, nem lehetne őket arra buzdítani, hogy vigyázzanak, hanem arra kellene őket felszólítani, térjenek meg.

(15) A Máté 22-ben olvasható és az elveszetteknek szóló királyi menyegző példázatával szemben ez a példázat a tanítványoknak szól. A Máté 22 fő témája az, hogy valaki üdvözl-e vagy elvész, de a Máté 25 nem ezzel foglalkozik. Bárki legyen is, akit a Máté 22 példázatában megkötnének és kivetnek, az teljesen magatehetetlen, de a kívülre zárt bolond szüzek továbbra is elég szabadon mozoghatnak. A korábbi példázat a király nyereségére vagy veszteségére vonatkozik, míg ez utóbbi történet a szüzekére. Az egyik a király dicsőségével kapcsolatos, a másik a szüzek boldogulásával foglalkozik.

Napjainkban a hívők amikor a Szentírást magyarázzák, szinte teljes mértékben arra helyezik a hangsúlyt, hogy valaki meg van-e térve vagy nincs, és nem veszik észre, hogy a királyság kérdése épp ugyanilyen fontos azután, hogy valakinek üdvössége lett.

Az okosak és a bolondok természetüket illetően nem különböznek egymástól, egyedül viselkedésükben. Az Újszövetségben egy hely van, amely bizonyíthatja ez a pontot, ehhez pedig a Máté 7,24-26-hoz kell fordulnunk. A bölcs (okos) ember az, aki megcselekszi az Úr beszédeit, míg a bolond ember az, aki nem engedelmeskedik azoknak. A kőszikla az Úr ígét jelenti, a homok pedig az emberi elképzeléseket. A kősziklára építeni azt jelenti, hogy mindent Isten Igéje szerint teszünk; homokra építeni pedig azt, hogy a saját elképzeléseink szerint cselekszünk. „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme” (Péld 9,10). Bölcs dolog ezért egyszerűnek lenni Isten előtt, és esztelenség lázadni Ellene. Ha azt mondjuk, „esetleg”, vagy hogy „az én véleményem szerint”, valójában esztelenek vagyunk. Ha pedig azt tesszük, amit Isten mond, az teljes bolondságnak tűnhet az emberek előtt, de Isten számára valódi bölcsesség.

A szüzek két csoportja csak két dologban különbözik egymástól: (1) az okosak visznek olajat az edényükben, a bolondok pedig nem; és (2) az okos szüzek bemennek a menyegzőre, a bolondokat pedig nem engedik be. Sok hasonlóságuk van viszont, például, hogy mindannyian (1) szüzek, (2) van lámpásuk (külső megjelenés), (3) világítanak (viselkedésük, mely Istent dicsőíti), (4) van olajuk (a Szent Szellem), (5) elindulnak a vőlegény fogadására (várják), (6) alszanak, (7) meghallják az éjféli kiáltást, (8)

felkelnek (feltámadás), és (9) rendbehozzák a lámpásaikat (előkészítik az olajat). Bármilyen számos is a hasonlóság köztük, és látszólag csekély a különbség, az, ami a két csoportra vár, igen távol esik egymástól. Mennyire kell hát vigyáznunk! Bármilyen legyen az ok, ez lesz a következmény. Ami ma még csak különbség, az holnap már egymástól való elszakadást fog jelenteni. Hogy dicsőség vagy megsegényülés vár-e ránk az eljövendő korszakban, az ma fog eldőlni.

„És olajat nem vittek magukkal” – Azaz, a bolondok nem készültek olajjal azon kívül, ami már ott volt a lámpásukban. Az okosoknak volt tartalékolajuk az edényükben. A lámpásban lévő olaj a Szent Szellemről beszél, aki minden újonnan született emberben benne lakozik. A Szent Szellem a keresztyén emberben, még a friss megtérőkben is lakozást vett (lásd Ez 36,26-27, Ef 1,13). „Az ember szelleme az ÚR mécsese, amely megvizsgálja bensőjének minden rejtekét” (Péld 20,27). „Ha pedig valakiben nincs meg a Krisztus Szelleme, az nem az övé” (Róm 8,9). „Vagy nem ismeritek fel magatokon, hogy Jézus Krisztus bennetek van? Különbözik méltatlanok vagytok” (2Kor 13,5). „És erről ismerjük meg, hogy bennünk marad, a Szellemről, melyet nekünk adott” (1Jn 3,24). „Arról ismerjük meg, hogy őbenne maradunk, és ő mibennünk, hogy az ő Szelleméből adott nekünk” (1Jn 4,13). Az Úr tehát az Ő Szelleme által lakik bennünk.

Az edényben lévő olaj azonban többet jelent a bentlakozó Szent Szellemnél; arról beszél, hogy be vagyunk telve Szent Szellemmel. A bentlakozó Szent Szellemet az újonnan születésünkkel kapjuk, a Szent Szellemmel való beteljesedés azonban az újjászületés pillanatát követő folyamatos keresés által történik. Minden hívőben ott a Szent Szellem, de nem mindenkié a Szent Szellem teljessége. Az edény nem ugyanaz, mint a lámpás. A hangsúly itt azonban nem ezen van. Mivel az olaj folyékony, edényben kell tartani. Isten akarata számunkra az, hogy csordulásig beteljünk, és ne csak a lámpásban legyen olajunk. Hogy ezt megvalósítsuk, arra sem a lámpás rendbehozatala, sem az ékesítése nem jó módszer, mert Isten a plusz olajat az edényben keresi. A hívők figyelmét mégis rendszerint a lámpás külső megjelenése köti le. Minél kevesebb olaja van valakinek, annál buzgóbban ügyel a külsőségekre. Mindazonáltal a felékesítés sosem pótolhatja az olajat.

Mi úgy gondoljuk, elég, ha egyszer kapunk olajat, de Isten azt kívánja tőlünk, hogy kétszer kapjunk belőle. A második alkalom különbözik az elsőtől, az elsőnél ugyanis Isten ingyen adja, míg a második esetben elvárja, hogy árat fizessünk érte. Ha valaki nem hajlandó megfizetni az árat – hogy megtagadja önmagát, és őszinte szívvel, komolyan keressen – az nem kap ismét olajat. Legyünk tehát éberek! Lehet, hogy az emberek nem tudják megállapítani rólunk, kaptunk-e kétszer olajat; és lehet, hogy ma valóban megússzuk minden gond nélkül, de azon az eljövendő napon le fogunk lepleződni. Készek vagyunk-e megfizetni az árat? Az elragadtatás feltétele, hogy be legyünk teljesedve Szent Szellemmel. Éppen, ahogy a héliummal töltött ballon az ég felé száll, úgy fognak azok is felvétetni, akik be vannak töltve Szent Szellemmel. Fizessük ezért meg az árat annak, hogy legyen olaj az edényünkben, különben olyanok leszünk, mint a bolond szüzek.

5-7. vers. Ezek a versek a példázat harmadik részét képezik, és a szüzek történetét mondják el. A szellemi balgaságot talán nem lehet azonnal észrevenni a világban, de az Úr késlekedése megmutatja a valós helyzetet. Az elején az okosok és a bolondok is ugyanazt a világosságot kapják. Az utóbbiak ezért még gúnyolódhatnak is az előbbieken, hogy a ráadásolaj cipelésével vesződnek. Ó, mily sokan alkalmasak az elragadtatásra kezdetben, és teszik magukat alkalmatlanná később! Ez pedig azért van, mert késik az Úr. A gonosz szolga azt gondolja, az Úr késlekedik a visszajövetellel; a bolond szűz meg épp ellenkezőleg, arra számít, hogy az Úr korábban fog eljönni! A gonosz szolga példázata azt tanítja a hívőknek, hogy készek legyenek találkozni az Úrral ma, míg a tíz szűz példázata arra nevel minket, hogy

készüljünk fel arra is, ha valamilyen okból késne az Úr visszajövetele. Akkor is készen állnánk az Úrral való találkozásra, ha még 56 évet késne? Vigyázzunk, nehogy a lámpásunk csak éjfélig égjen, éjfél után meg már nem! Ha a lámpásunkat arra készítjük föl, hogy csak éjfélig égjen, lehet, hogy az Úr éppen azután fog megjönni. Ne vessük meg, ha az Úr próbára tesz bennünket. Az edényben tárolt olaj haszna az Úr késedelmekor derül ki. Tehát itt nem arra helyezi a hangsúlyt, hogy ég-e a láng kezdetben, hanem hogy van-e olaj az edényben azért, hogy tovább égjen.

A vőlegény természetesen az Úr.

„Amint azonban a vőlegény késett, elálmosodtak mindnyájan, és elaludtak” – mivel ez példázat, természetesen szellemileg kell értelmezni. A Szentírásban az alvás kétféle dolgot jelenthet: (1) szellemi hanyatlást (lásd Róm 13,11-14,1; 1Thessz 5,6), illetve (2) halált (lásd 1Thessz 4,13, Jn 11,11-14). Itt azonban nem jelenthet szellemi hanyatlást, mivel (a) az okos szüzek ugyanúgy elalszanak, mint a bolondok; (b) az alvásnak itt nincs jelentősége, hiszen az okosakra nincsen rossz hatással; (c) az Úr nem feddi meg őket azért, hogy aludtak, hanem teljesen figyelmen kívül hagyja; és (d) figyeljük meg a 13. versből levonható tanulságot, ahol az Úr arra figyelmezteti hallgatóit, hogy az okos szüzekhez hasonlóan vigyázzanak. E megfigyeléseket szem előtt tartva ezért az itt említett alvás nem utalhat szellemi elhajlásra, hanem egyszerűen a fizikai halált jelöli.

„De éjfélkor kiáltás hangzik” – egyesek szerint a tizenkilencedik század elejére utal, amikor jelentősen újjáéledt az érdeklődés a prófécia tanulmányozása és a második eljövétel iránt. Ez tetszetős magyarázatnak tűnik, de a példázatban sajnos a tíz szűz egyike sem ébred föl magától. Nem a saját kezdeményezésükre ébrednek föl, hanem az ébreszti föl őket, amit a vőlegény tesz. Ezért az éjféle kiáltás felhangzására még várni kell addig, amikor az arkangyal szózata és Isten harsonájának hangja megszólal (amint azt az 1Thessz 4,16 és az 1Kor 15,52 említi). Az arkangyal szózatának célja, hogy felköltse az embereket, Isten harsonájának hangja pedig arra szolgál, hogy összegyűjtse őket. Tehát a példázatban azok, akik meghallják (mind a tíz szűz) az összes elhunyt szentet képviselik.

„Ihoh jön a vőlegény, jertek elébe!” – Mivel mindkét fél (azaz, a vőlegény is és a szüzek is) egyaránt elindul, így nyilvánvalóan a levegőégben fognak összetalálkozni.

„Akkor felkeltek mindnyájan azok a szüzek” – ez azt bizonyítja, hogy minden elhunyt keresztyén egyszerre támad föl. Itt úgy tűnik, a szüzeknek van idejük átbeszélni a dolgokat; az 1Kor 15,52 szerint azonban az egész hirtelen – egy szempillantás alatt – történik, tehát nincs lehetőség társalogni. Értsük meg, hogy ez itt példázat, a példázatokban pedig gyakran szerepel olyan időtényező, amely a valóságban nem létezik. Például a szőlőmunkások példázatában (Mt 20,1-16) vita támad az Úr és azok között, akik leghamarabb kezdték a munkát, de legutoljára kaptak fizetést – holott az efféle vitatkozás az Úrral valójában lehetetlen. Ugyanezt látjuk a királyi menyegző példázatában, a Mt 22,1-14-ben. Következésképp, amikor a példázatokot tanulmányozzuk, a bennük lévő tanításra kell figyelnünk, és kevésbé a részletekre.

8-9. vers. A példázat negyedik részében az öt bolond rájön, hogy valami hiányzik. Fölfedezik, hogy a vőlegény késedelmé miatt elfogyott az olajuk (5a vers). A vőlegény késedelmének célja, hogy kiderüljön, kik az okosak és kik a bolondok. A bolond szüzek kétségkívül úgy ítélték az okosokról, hogy azok szükségtelenül vesződték azzal, hogy edényben is vigyenek olajat, most azonban rájönnek, hogy nekik is szükségük lenne olajra, ezért kérnek az okosaktól. A Szent Szellem *ajándékát* át lehet adni (lásd Csel 8,17; 19,6; 1Tim 4,14; 2Tim 1,6), de a Szent Szellem *teljességét* nem lehet valakinek továbbadni. Nem elég egyszerűen a Szent Szellem ajándékát kérni. Lehetetlen egyik embernek a másikkal megosztani az olaját, még szülőkkel, testvérekkel, közeli rokonokkal sem. Az ember szellemi

teljességhez egyedül úgy juthat, hogy saját maga fizeti meg érte az árat. A hamisított szellemiség ma még valódinak tűnhet, de nem állhatja ki a próbát *azon* a napon. A Szent Szellemmel való beteljesedéshez az Úrral való közösségre van szükség, és az Ő követésére, melynek ára van. Mindegy, milyen sokat vagyunk szellemi emberek társaságában, nem fogunk automatikusan kapni az olajukból. *Világosságot* kérhetünk mástól, de *olajat* soha.

„Nehogy se nekünk, se nektek ne legyen elég” – más szóval, nincs segítség, mivel *ebben* a helyzetben lehetetlen segíteni. Az Úr megenged bizonyosfajta szent önzést itt. Ugyan mindig együttérzőnek kell lennünk másokkal, de megengedhetjük-e, hogy mi is bolondok legyünk azért, mert *mások* azok? Nem kell-e inkább megtartanunk az Úr számára bizonyos mértékű szentséget? „Se nekünk, se nektek ne legyen elég” – tehát ezzel mindketten veszítenének, ráadásul a másik félnek egyáltalán nem segítene.

„És vegyetek magatoknak” – ebből a felszólításból sok igazságot megtudhatunk:

(1) Megvan legalább a lehetősége annak, hogy még ekkor is lehessen olajat venni. De jegyezzük meg, ez nem arra utal, hogy a feltámadott halottaknak lenne még egy utolsó lehetősége a megtérésre, hiszen a hitetlenek feltámadása nem ekkor történik.

(2) A felszólítás ugyanakkor azt jelzi, az okosak olajának eredetileg megvolt az ára. A tétlenek nem fognak beteljesedni Szent Szellemmel.

(3) A Szent Szellemmel való beteljesedéshez az ár megfizetése szükséges. Nem könyörögni kell érte, hanem meg kell vásárolni. Az embernek továbbá azt is tudnia kell, hogy mi az, amit vásárol. Ki az, aki elmegy az üzletbe vásárolni, de amikor megkérdezik, mit szeretne, nem tudja megmondani? Számos keresztény mégis ilyen, mert (a) nincsenek tisztában vele, hogy olajat kell venniük, (b) nem ismerik az árat, illetve (c) nem kívánják megfizetni az árat.

A hívők ma nem értik, milyen elengedhetetlenül fontos beteljesednünk Szent Szellemmel. A lámpásban lévő olaj nem elég ahhoz, hogy éjfél után is égjen; egyedül az edényben lévő olaj elégséges ehhez. A legtöbb keresztény, miután az új szövetség részese lett, csak az új vágyakat ismeri, de az új erőt nem. Igen fájdalmas dolog új vágyakkal élni úgy, hogy nincs erő beteljesíteni ezeket a vágyakat. Ez bizonyítja, hogy szükség van arra, hogy beteljesedjünk Szent Szellemmel. Mivel szükség van rá, van okunk megfizetni az árat. Mielőtt valaki tornyot épít, először le kell ülnie és kiszámolnia a költségeket, és mielőtt háborúzni megy, előbb tanácskoznia kell, hány katonát akarjon hadba küldeni (lásd Lk 14,25-35).

Sokat elriaszt a súlyos ár, és nem veszik figyelembe, mennyire fontos az olaj. Mindenki eltérő árat fizet. Egyeseknek talán le kell mondaniuk valamiről. Egyvalami bizonyos, mégpedig, hogy az olajat nem lehet megvenni anélkül, hogy ne fizetnék érte árat. Nem ingyen kapjuk, és nem is személyes érdekeinkért, hanem Isten dicsőségéért és az Ő munkája számára. Hányan vannak, akik szeretik magukat ajándékokkal és hatalommal ékesíteni, pedig Isten ezeket nem azért adja, hogy embereket magasztaljon fel. Lehet, hogy az ember ismeri az árat, amit meg kell fizetnie, de legalább azzal tisztában kell lennünk, hogy a fizetést nem úszhatjuk meg. Természetesen az előfeltétele ennek az, hogy leszámoljunk a bűnnel. Ha a bűn kérdése nincs rendezve, ki beszélhet ár megfizetéséről? A bűn megvallása azonban nem jelenti semmilyen ár megfizetését, hiszen ez a minimum, amit mindegyikünknek mindenképp meg kell tennünk; és értsük meg, hogy a bűn kérdését még az öt bolond szűz is rendezte.

(4) Megfizetni az árat – a megfelelő ár fizetése a megfelelő árucikkért. A fizetett ár mértéke fogja meghatározni a megszerzett olaj mennyiségét. Lássuk meg, hogy a keresztet és a Szent Szellemet nem lehet egymástól különválasztani! Legyen nyilvánvaló a Jézus halálra adatása a testünkben (lásd 2Kor 4,8-11), mert a kereszt fog bennünk üres helyet készíteni, melyet betölthet az új szövetség ereje. Az új szövetség szerinti teljesség sokkal inkább tény kérdése, mint tudatos észlelése – amiképp a szívünk dobogása is tény, még ha nem is érezzük mindig. Isten egyszülött Fiát ingyen adja, de az edényben lévő olajat meg kell vásárolni.

Négy dolgot említ a Biblia, amit meg kell vásárolnunk:

(a) „Igazságot végy” (Péld 23,23). Hogy megismerjük az igazságot, eltökélteknek kell lennünk abban, hogy az igazságot gyakoroljuk és komolyan keressük.

(b) „Végy (...) tűzben megpróbált aranyat” (Jel 3,18). A színarany, a fehér ruhák és a szemgyógyító ír vásárlása nem olyasmi, amit a hitetlenek tesznek, hiszen Isten nem kérheti hitetlenektől, hogy vásároljanak. Laodicea elvégre gyülekezet. A „tűzben megpróbált arany” azt a hitet jelképezi, mely próbatételen ment át, és megingathatatlanak bizonyult. Ez az a hit, mely győzedelmeskedik a körülmények felett (lásd 1Péter 1,7). Isten azért engedi meg, hogy próbákon menjünk keresztül, hogy megmutassa irántunk való szeretetét, valamint megdicsőüljön a Sátán előtt (mint Jób esetében).

(c) „Végy (...) fehér ruhákat” (Jel 3,18). Kétféle fehér ruháról van szó a Jelenések könyvében: (1) azokról a fehér ruhákról, melyeket Isten színe előtt kapunk, amely öltözet az Úr Jézus maga. Krisztusba öltöztettünk fel, és így tisztítottunk meg. Akinek nincs meg ez a fehér ruhája, annak nincs üdvössége; (2) azokról a fehér ruhákról, melyeket Isten előtt viselünk, amelyek a szentek igazságosságait jelképezik (Jel 19,8, Darby), melyek az Úr Szelleme működésének eredményei bennünk. Akinek nincs meg ez a fehér ruhája, az meztelen Isten előtt, és nem jutalmazza meg.

(d) „Végy (...) szemgyógyító írt (Jel 3,18). Ez a Szent Szellem kijelentése, amely nélkül senki sem lát igazán.

(5) A 9. versben lévő felszólítás arra utal, hogy az olajat meg kell venni. A Szent Szellemmel való beteljesedés nem választás kérdése. Előbb vagy utóbb be kell teljesednünk Szent Szellemmel. Ne gondoljuk, hogy azok, akik az öt okoshoz hasonlóak, túlzásba estek. Isten egy napon rá fog kényszeríteni, hogy ilyen „túlzásba” essünk, hiszen az Efezus 5,18 parancsa nekünk szól.

(6) „Menjetek el inkább az árusokhoz.” Hol vehetik majd meg ezt az olajat? Csak úgy érthetjük, hogy ez azt jelenti, árat kell fizetniük a ráadásolajuk megszerzéséért.

(7) A 7. versben lévő felszólítás a következő kérdést is érinti: Miképp lehetséges szenvedés a feltámadás után? Az az elképzelés, hogy a feltámadás után nincs szenvedés, téves. Hiszen mindazok, akik a tűz tavában fognak szenvedni, maguk is feltámadottak lesznek. Egyesek feltámasztatnak az örömteljes életre, mások feltámasztatnak az örök halál elszívására. Ha valaki nem tudott az indulatain uralkodni addig, amíg élt, a halál nem fogja azt automatikusan megváltoztatni. Vegyük észre, hogy a Lukács példázatában szereplő gazdag ember kívánságai, büszkesége és önzése vele marad a Hádészben is (Lk 16,19-31). Ezért tehát, amikor a szüzek fölébrednek, mind a lámpásaikkal kezdenek foglalatoskodni. Azonban az öt bolond szűz megjegyzése – „a mi lámpásaink kialusznak” – (8. vers) azt jelzi, hogy a lámpások nem teljesen aludtak ki. Isten egyszer és mindenkorra ad nekünk életet. Habár a keresztény ember Szent Szellemmel kapcsolatos megtapasztalásában sokszor tűnik úgy, mintha lámpása kialudna, mindazonáltal a Szent Szellem sosem hagy el minket: Nem hagy el, még akkor sem, ha mi hűtlenek vagyunk.

10. vers. A példázat ötödik része a különválasztással foglalkozik. „Amíg pedig ők elmentek vásárolni” – a bolondoknak szükségük van olajra; de míg elmennek vásárolni, az Úr megérkezik; és csak azok, akik készen vannak, mennek be Vele a menyegzőre. Az egésznek a lényege tehát az, hogy készen vagyunk-e. De aki nincs kész, az sem szűnik meg szűznek lenni; hiszen sokan igaz keresztények, de kevesen vannak, akik készek.

„Bementek vele a menyegzőre” (lásd még Jel 19,7.9). A menyasszony az új Jeruzsálem, mely magában foglalja mindazokat, akik kiválasztottak arra, hogy Istennel egygégé legyenek – az ószövetségi időkben és az újszövetség korszakában egyaránt. A Jelenések 19-ben említett menyasszony az ezeréves királyság előtt jelenik meg, míg a Jelenések 21 menyasszonya a királyság *után*. Ezer év választja tehát el a kettőt egymástól. Abból, hogy az egyik azonnal menyasszonnyá válik, nyilvánvaló, hogy a menyegző ezer évig fog tartani.

„A menyegzőre” – ez azt jelenti, hogy a menyasszony a vőlegénnyel lehet, és együtt örvendeznek. Az ilyen öröm nagyon különleges; a Jelenések 19 ezért mondja, hogy „boldogok, akik a bárány menyegzőjének vacsorájára hivatalosak” (9. vers). A Jelenések 20,6-ban a boldogokat azonban az uralkodással kapcsolatban említi, és úgy tűnik, itt ugyanarról a vacsoráról és uralkodásról van szó, melyről a Jelenések 3,20-21-ben olvasunk. A Jelenések könyvében összesen hétszer hangzik el a „boldog” szó.

Miért nem beszél a Máté 25 a menyasszonyról? Azon egyszerű oknál fogva, hogy a menyasszony testületi, míg ez a példázat egyénenként látja a szüzeket. A menyasszonyt nem tekinthetjük ötnék meg ötnék.

„És bezáratott az ajtó” – ez a királyság ajtaja, bejárat a vőlegénnyel való ünneplés örömébe.

11-12. vers. A példázat hatodik részét a bolond szüzek kérése alkotja. Immár visszatértek az olajvásárlásból. Ne feledjük, az öt okos és az öt bolond egyaránt szüzek, mind a tíznek van olaj a lámpásában, mind elindultak a vőlegény fogadására, mind elalszanak várakozás közben, és mind fölkelnek és rendbehozzák lámpásaikat, amikor meghallják a kiáltást: Íme, a vőlegény! Mindkét csoportnak van olaja az edényében, az egyedüli különbség, hogy az mikor került oda. Emlékezzünk csak vissza, az Úr megdorgálta a két tanítványt az emmausi úton: „Ó, balgatagok és rest szívűek mindazoknak hívésére, amiket a próféták szóltak!” (Lk 24,25). Emlékezzünk vissza arra is, hogyan intette Tamást: „Mert láttál engem, Tamás, hittél; boldogok, akik nem láttak és hittek” (Jn 20,29). Igen nagy jelentősége van a gyorsaságnak, illetve a lassúságnak. Hiszen jól tudjuk, hogy mindazok, akik a tűz tavában fognak szenvedni, egyszer kénytelenek lesznek hinni, csak hogy már túl későn. „Jól vigyázzatok tehát, hogyan jártok; ne bölcsstelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert a napok gonoszak” (Ef 5,15-16, angolból). A bolondok nem használják ki az időt, az okosak igen. Az utóbbiak Szent Szellemmel teljesek. Értsük meg, egy napon mindnyájunknak be kell teljesednünk Szent Szellemmel. Akkor miért ne most? Miért legyen ez utólagos megtapasztalás?

„Nem ismerlek titeket” – mondhatja-e az Úr valaha is azoknak, akiket megmentett, hogy nem ismeri őket? Urunknak ezt a választ ezért nagyon gondosan meg kell vizsgálnunk:

(1) „Ő pedig felelvén, azt mondta” – ez a „pedig” azt mutatja, hogy a válasz szokatlan, és nem az, amire számítunk. A Lukács 15,22-ben ugyanez a szó jelzi, hogy a tékozló fiú mennyire nem gondolta, mennyire nem remélte és mennyire nem számított arra, amit atyja a szolgáinak mondani fog. A „pedig” itt azt bizonyítja, hogy ez a „nem ismerlek” nem a hétköznapi értelemben vett ismeretre utal.

(2) Az Úr mindenkit ismer, akinek üdvössége van (2Tim 2,19; Gal 4,9; Jn 10,14). Az Újszövetség két görög szót használ arra, hogy „ismer”: *ginószkó* és *oida*. Az előbbi valamilyen objektív, külsőleges ismeretet jelent, míg az utóbbi valamilyen szubjektív és mélyebb ismeretet jelöl. A görögben az *oida* szót használja itt az Úr.

(3) Miképp használja az *oidát* a Szentírás? Észrevehetjük, hogy jóváhagyást, dicséretet, helyeslést vagy elismerést fejeznek ki vele. A következőkben lássunk néhány példát az Újszövetségből, amely e görög szó használatát szemlélteti. Mindegyik példában az *oida* vagy alakváltozata áll az „ismer” vagy „nem ismer” helyén: „De közöttetek áll, akit ti nem ismertek” (Jn 1,26). Ebben a situációban a zsidók természetesen ismerték (*ginószkó*) az Urat, de valójában mégsem ismerték (*oida*), mert nem szerették Őt. „És én nem ismertem őt” (Jn 1,31). Mivel Bemericítő János és az Úr Jézus unokatestvérek voltak, János bizonyosan ismerte Jézust objektíve (*ginószkó*), de nem szubjektíve (*oida*) – azaz, János nem ismerte Őt mélységében. „Sem engem nem ismertek, sem az én Atyámat” (Jn 8,19). A zsidók ugyan igen jól ismerték (*ginószkó*) Jézust külsőleg, de nem ismerték el, és nem fogadták be. „Nem tudom (*oida*), honnan valók vagytok” (Lk 13,22-30, kétszer is). Az Úr itt az ember helyzetéről beszél a királyságban. Sokan azok közül, akik együtt ettek és ittak az Úrral, és hallották az utcákon tanítani, kétségkívül jól ismerték (*ginószkó*) Őt külsőleg, azaz objektíve, Ő mégis azt mondja róluk, hogy „hamisságot cselekvők” – amely az eredetiben úgy áll, hogy „igazságtalanságot művelők” – azaz, olyanok, akik nem szabály szerint járnak el. „Ismeritek Sztefanász házanépét” (1Kor 16,15). A korinthusi hívők valóban ismerték (*oida*) Sztefanász házanépét, nem csak objektíve tudtak róluk (*ginószkó*). Mindezekből a példákból tehát megtudhatjuk, hogy az *oida* valakinek a szubjektív, bensőséges ismeretét jelenti, amelybe a bizalom érzése is beletartozik.

(4) „Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom az én mennybéli Atyám előtt” (Mt 10,33; vö. a Lk 12,9-cel is). A „megtagad” szó mindkét itteni előfordulása a királyságban lévő dolgokra vonatkozik. Akik csak titokban keresztények, nem fognak elveszni, de nem is ismeri el őket az Úr a királyságban. A „megtagadni” (*arneomai*) azt jelenti, nem ismerni (*oida* értelemben nem tudni róla) (lásd Mt 26,70). Azt jelenti, hogy megcáfolni, megtagadni, el- vagy visszautasítani.

(5) Az Ószövetségben is találunk hasonló példákat az ismerésre és nem ismerésre, például az 1Sámuel 3,7-ben („Sámuel ugyanis még nem ismerte az Urat”), holott Sámuel *objektíve* természetesen ismerte az Urat, de még nem ismerte meg Őt szubjektíve, azaz személyes, bensőséges módon.

(6) A királyság jutalma tisztán az igazságosságon múlik. Ha az Úr megtagadja, az az igazságossággal összhangban történik. Amiképp a bírónak is meg kell kérdeznie az elkövető nevét, még akkor is, ha az a saját fia, ez a Máté 25,12-beli elutasítás („nem ismerlek titeket”) is a cselekedetre és nem az adott személyre vonatkozik. Azt jelenti, hogy az Úr ezt nem fogadhatja el vagy hagyhatja jóvá.

13. vers. A példázat befejező részének tanulsága, hogy „vigyázzunk” – az Úr azt parancsolja, hogy legyünk éberek; nem arra buzdít, hogy szülessünk újonnan és térjünk meg. A 10. versben „akik készen voltak”, azokat jelentik, akik vigyáztak. „Késznek” lenni azt jelenti, hogy nincsenek elvarratlan szálak az életünkben, ezért minden nap készen állunk arra, hogy számot adjunk. „Vigyázni” azt jelenti, úgy élünk, hogy mindig készen állunk az Úr eljövetelére. Nekünk, hívőknek minden nap felkészülteknek kell lennünk a számadásra. Az Úr bármikor eljőhet. Az öt bolond szűz készen állt és vigyázott az elején, de sajnos nem tartottak ki ebben. Az a szó, hogy „készen” itt az énünkre utal, hogy visszavan-e még bármi, ami függőben maradt, elintézetlen. Másfelől pedig az, hogy „vigyázzunk”, az Úr felé irányul; azt jelenti, várjuk, hogy bármikor találkozassunk Vele. Ahhoz, hogy készek legyünk, éberek legyünk és vigyázzunk, a Szent Szellem teljességére van szükség. Az nem lesz elég, ha magunkra hagyatkozunk,

mert igen hamar meggyengülünk és bolonddá válunk. Ha azonban beteljesedünk Szent Szellemmel, önkéntelenül is gyümölcsöt fogunk teremni Isten dicsőségére.

Aki valóban éberén vigyáz, gyakran érzi úgy, hogy még nem áll teljesen készen. Nem bízik saját magában. Ez az igazi alázat.

De mit ér, ha ismerjük ezt a próféciát, ugyanakkor nem vigyázunk? Hát nem szörnyű, ha van próféta tudásunk, és mégis veszteséget szenvedünk a jövőben? Legyünk készen, mert az Úr csak a lámpásunkra és a fényünkre tekint. Vigyázzunk, mert nem ismerjük sem a napot, sem az órát. Mert ha ismernénk, nem lenne szükségünk éberségre.

A 24. és 25. fejezetben ötször írja az Ige, hogy senki sem tudja az Úr eljövételének napját. Az ilyen erőteljes ismétlés rendkívüli jelentőségre utal. Milyen megbízhatatlan elképzelés az, hogy mindnyájan a nagy nyomorúság után ragadtatunk el; hiszen ha valóban így lenne, elég pontosan ki tudnánk számolni az Úr eljövételének napját: csak három és fél évet kellene hozzáadnunk ahhoz, amikor a fenevad képét a templomban fölállítják. Az Úr azonban azért nem közli velünk az időpontot, mert azt akarja, hogy vigyázzunk és éberek legyünk.

Fordítás: [Hitünk célja – "Állhatatosságokkal nyeritek meg majd a lelketeket." \(Lk 21,19\)](#)
([wordpress.com](#))